

Balua ja Paulo ja pabele kwa Akakolinto Kilongoi

Balua ja 2 Akakolinto jiandikigwa kati ja chaka cha 55 andaje 56 kuboka pukubelekwa Kilisto (Lipungu lya 1:1). Jenje nga balua jimwe kati ja balua ibena yutukweti Paulo baandakila kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Kolinto. Akachomi baamini kutenda kalakala Paulo aka-longale kuandika balua jukale kwa Akakolinto. Machoba ganga tukwetije balua jukale jenie ejilaigwe mu, (Lipungu lya 2:3-4). Balua jenje jibonekana jiandikigwa na Paulo kingobu pakiba Kamakedonia (Lipungu lya 2:13).

Balua ja 2 Akakolinto nga ja nnyika na kabe gambu gwa mundu mwene na balua jenie kujingi mpaka umwojo. Paulo alanduli kuala mwojo kwakwe kukujoa ilebe yambone yaipokela kuboka kwa Tito ku nhwalo gu kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto buku Kolinto. Mubalua jenje tagabona maboulo agabekigwe kwambone kunhwalo gukupanga lilumbo andi pibi Mulilagano Liyono, muno paali papa Paulo palagila ukongo uloi nu kuupeleka Yelusalemu gambu gwa kajangata bandu abunhwamini Kilisto (Lipungu lya 8-9). Ibonekana kutenda achandundame bange buwangi kuboka bangabe nkati ji kikuta cha bandu abunhwamini Kilisto batumia bulwa ogukiba kati ja Paulo na bange bandu nkati ji kikuta cha bandu abunhwamini

Kilisto kukikwea beneakangweto. Angweto ngabakolakea bandu babe na mbwele gambu gu kinala cha Paulo, kilebe chenie nga echikintenda Paulo alonge pangajogopa nhwalo gu kinala chakwe chu kube ndundame jwa Yesu Kilisto pajomole baluajenje 2 Akakolinto.

Agabi mukitabu

Paulo mubalua jakwe atumbwi kapata abali bandu abunhwamini Kilisto (Lipungu lya 1:1-7).

Kabe Paulo alonge nhwalo gu kugalambuya mawacho ga mwanja gwakwe kabe alenga minhalo jajipokile ku bandu benia na mjango gabe kwa balua jakwe jukutumbula (Lipungu lya 1:8-7:16).

Kuboka penia Paulo ngabape malagilo kunhwalo gu kongo uloi gukajangata bandu abunhwamini Kilisto buku Yelusalemu (Lipungu lya 8:1-9:15).

Pukujomolela Paulo alikengeleke liengo li undundame gwakwe na kalenge nhwalo gwa katyangila (Lipungu lya 10:1-13:10).

¹ Nena Paulo nandundame jwa Yesu Kilisto kukupala kwa Nnoongo mbi pamwe na nnongo gwango Timoteo. Nunhwandiki baluajenje mangweto mabandu mamunhwamine Kilisto bu kilambo chuku Kolinto, pamwe na bandu ba Nnoongo bi ilambo yu Kuakaya. ² Ana Nnoongo Awabito na Angwana ana Yesu Kilisto bampe gwambone gwabe na tengela.

Paulo annumba Nnoongo

³ Tunnumbe Nnoongo na Awawa ba Angwana bito ana Yesu Kilisto, Awawa bina kia na Nnoongo ojwabajangata bandu mumalola goa. ⁴ Nnoongo jwenio ojwatujangata mumalola gito goa, yene na twenga tuotwile kajangata bange bandu abakweti malola gagoa, kundela ujae ejatujangata jwenio. ⁵ Putuyanga kupotekigwa kwa magambu ga kummegele Kilisto, uyo Kilisto nga payanga kutupoya mwojo. ⁶ Anda tutenda kupotekigwa, tupotekigwa kwa magambu gukunyangata mangweto nu komboligwa kwinu. Anda tutenda kujangatigwa nga gambu gukunyangata mangweto kupala mpatange makakala gukuoto kuimbalila kupotekigwa ukwako gutupata twenga. ⁷ Kuhyobalela kwito kwinu mangweto kute kulimba muno, magambu tumanyi kutenda anda mmi pamwe na twenga mukulaga kwito uyo mma pamwe mukujangatigwa kwito.

⁸ Makalongo tupala kunnenge kulaga kutulaga kunkoa gwa Asia, kulaga kwenio kukiba kukolongwa muno, kupeta kuimbali kwito, mpaka ngitikibona tukwetije makakala gujendekeje kulama. ⁹ Elo, mumyojo jito ngitikibona andi tubandu tatuhukumigwe komigwa. Genia gapitila kupala tuboligwe kunhyobale Nnoongo ojubahyoya bandu abawile, tukahyobale makakala gito tubeneje. ¹⁰ Jwenio ngatukombola kuboka mukioya kikolongwa cha kiu chache chekipala kutukoma na ajendeke kutukombola, nu tuhyobale matukombola kabale. ¹¹ Mangweto mutujangata kukutujopela. Nnoongo atupi kindimba chakwe kubo ke muku-

gongalela kwa bandu ajingi, yene ibakatenda bandu ajingi bannumbe Nnoongo kwa magambu gito twenga.

Paulo agalambuya mwanja gwakwe

¹² Twenga tulokeloke kilebe chimwe tu, kuchalakicha kwa myojo jito jilenga kutenda tutamite padunia pano, muno panakati jinu, kukunyenyepa nu kuaminika kwatupi Nnoongo. Tulongaliigweje na malango gi kimundumundu nambu kwa gwambone gwa Nnoongo. ¹³ Tunhwandikilanga mangweto ilebe yu nhwoto kuchoma nu kumanya. Nhyobale kutenda mammanyga goa pe, ¹⁴ gambu mpaka ngoe mutumanyi kachoko tu. Tumanyi kutenda lichoba likubuja Angwana ana Yesu mangweto mamutulumbalila twenga andi twe putunnumbalila mangweto.

¹⁵ Nakahybalela genia, ngambanga kutumbu kuika kachinu kupala mpatanga kindimba mala pabena kukumona ne pabena. ¹⁶ Napala kuppeete kachinu kingobu panajenda kukilambo cha Kamakedonia, uyo na mabuja kupala unyangatange mumwanja gwango gu kujenda kukilambo chuku Yudea. ¹⁷ Bo nkita pandenda yene nakiba namundu ba nagalambu? Bo, nkita ndenda genia kwa mawacho gi kimundumundu andaje nenga, “Elo,” andaje, “Ije,” upopo? ¹⁸ Nnoongo nga kweli jika, kuyenie, chache chitunnengila mangwetoché ngiti kilebe, “Chukujeketela,” nu “Kanaje.” Kukingobu chimwe. ¹⁹ Gambu Yesu Kilisto, Mwana jwa Nnoongo, nga jwenio ojutuntangacha kwinu, nenga na Silwano

na Timoteo, jwenio akiba mundu jukulenga “Elo,” andaje “Ije,” je, nambu jwenio, machoba goa nga “Elo,” ja Nnoongo. ²⁰ Gambu nkati ja Yesu malagano goa ga Nnoongo gabi “Elo” kwa magambu genia “Unhyo,” mana gakwe, “Elo,” jito jilengigwa kwa ndela ja Kilisto kupala kumpe kibumo Nnoongo. ²¹ Mwene Nnoongo nga ojwatulimbia twenga na mangweto mukulondana na Kilisto. Nga ojwatupambwile, ²² atupi Uhuke jwakwe jwa Chwapi mumyojo jito abe kiingi chu kulaya twenga tabandu bakwe na nnolei jwito ju ilebe yoa eyatubekile.

²³ Nnoongo nga nchaili jwango, jwenio au manyi mwojo gwango! Nenga ngaamu koto ka kuika kabena ku Kolinto kupala nukunhwechuyangaje kukunnenge malobe makale. ²⁴ Tupaije kutumi makakala gambu ga echinhwamini, mangweto mmilingite ndii muimani jinu. Nambu tupala kamwa maengo pamwe na mangweto kupala nhwalalange mwojo.

2

¹ Yene mbangite nakantyangije kabena nu kunhwechuyanga. ² Gambu anda nunhwechuinge mangweto bene abapakunhalali mwojo? Gambu mangweto nga mampaligwa kunhalali mwojo nenga! ³ Nga mana ngununhwandikilanga kulenga nhikaje kabele kachinu kupala nakaechukaje na bandu abapaligwa kunhalali mwojo gambu manyi kipola kutenda nenga anda nhali mwojo uyo na mangweto mmoa mpakuala mwojo. ⁴ Pununhwandikilanga balua jaje nakiba

chiimba umwojo nu kokaleka na manjochi twe,
ngiti ikiba kupala kunhwechuya mangwetuje,
nambu magambu gu kunnayanga kutenda
ndenda kumpalanga muno.

Kunnekekeya nnemwa

⁵ Ngoe abi mundu ojwanhwechwiye nnyakwe mundu jwenio anhechwiye netuje, nambu anhwechuyanga mmoa nane mbaije kube nakale muno. ⁶ Hukumu ejapatite mundu jwenio kuboka ku bandu ajingi kuntocha. ⁷ Lele ipaligwa mangweto munnekekeye mundu jwenio na mannimbie mwojo kupala akaechuka munoje nu kuchipula. ⁸ Yene nampembela, mangweto mannayange mundu jwenio kutenda mmi kumpala muno. ⁹ Naandika balua jaje kupala manye anda mmi kunyoa ku kila kilebe. ¹⁰ Anda mannekekiye mundu ojwalemwite nane uyo nannekekeya, anda kweli kibile kilebe chukulekekea, nekekea nnongi ja Kilisto magambu ginu mangweto, ¹¹ kupala takalipeje Lichetani ndela litukoloye, gambu tumanyi kalamuka kwakwe.

Paulo kukilambo chuku Toloa

¹² Panaika kukilambo chuku Toloa kutangacha Nhwalo Gwambone gwa Kilisto, napakolela Angwana banyogoli ndela ju kamwa maengo ga Angwana. ¹³ Nambu nakiba na mbwele muno gambu nankolije nnongo gwango Tito. Yene nganatabukanga bandu boa ba penia nganyenda kukilambo cha Makedonia.

Kuotola kupete Kilisto

¹⁴ Nambu alumbigwe Nnoongo ojwatulongaleya machoba goa mumwanja kiti tubi mukikuta chukulaya kuotola kwito mukulondana na Kilisto. Jwenio atubeka tutangache kweli ja Kilisto andi luumba lunakanungila kila paali. ¹⁵ Gambu twenga tubi andi ubani guna kunungila gwenio Kilisto ampangi Nnoongo, ubani guna kunungila ogugwaikalila bandu boa, abakomboligwa na abaobanga. ¹⁶ Kwa bandu abaobanga kunungila kwenio nga kiu, nambu kwa bandu abakoligwa kunungila kwenio nga bwomi. Beneke abaotwi kamu liengo lyenie? ¹⁷ Nambu twenga andi bangeje abachulucha Lilobe lya Nnoongo, twenga tutangacha mukweli nnongi ja Nnoongo, andi tubandu tatuwingigwe na Nnoongo kiti tulondine na Kilisto.

3

Akapakachi bi lilagano liyono

¹ Bo, tutumbu kabele kukilumbalila tubene? Bo, tupaligwa kube na balua jikikilandulila kwinu, andaje kubo ke kwinu andi bange bandu? ² Mmene mangweto nga balua jito, balua ejinandikigwe mumyojo jito, kupala kila mundu ajibone nu kuchoma. ³ Nga kweli kutenda mangwetumwe nga balua ejinandikigwe na Kilisto kubo ke mumaengo gito panakati jinu. Balua jenie jiandikiigwe kwa winoje nambu jiandikigwe ku Uhuke jwa Nnoongo ojwabi mmomni, ngiti iandikigwe mukipande chiliganga chikibangigweje, nambu mumyojo ja bandu.

⁴ Tuoto kulenga genia panga mbwele magambu gu kuhyobale kwito kutukweti ku Nnoongo gambu gwa gaga agatei Kilisto. ⁵ Ngiti tuoto kamu kilebe chachoa tubenije, nambu uwecho gwito gwoa uboka ku Nnoongo. ⁶ Gambu jwenio nga ojwatuotoya kube takapakachi bi Lilagano Liyono lyenie ngiti Lilagano eliandikigweje nambu Lilagilo li Uhuke jwa Nnoongo. Gambu Malagilo agaandikigwe galeta kiu, nambu Uhuke aleta bwomi. ⁷ Malagilo gaandikigwa muipande imaganga ibangigwe. Iganukube kujomole kwakwe ngukuleta kiu, nambu kibumo chakwe kikiba kikolongwa muno ata Akaisilaeli ngabachipu kukulolakea kumio ja Musa gambu ga kukung'ala kwakwe. Kung'ala kwenio kukiba kukingobu tu. Yene anda ibi Lilagilo elijambukia kiu litendigwa kukibumo kikolongwa yenela, ⁸ bo, liengo li Uhuke jwa Chwapi libeje nikibumo kikolongwa muno? ⁹ Anda kikiba kibumo kuliengo lyale elileta hukumu, mmanyia kutenda liengo elileta ilebe yaipala Nnoongo iba ni kibumo kikolongwa muno. ¹⁰ Chekikiba ni kibumo kalakala kioite kibumo chakwe gambu kibumo chekibi ngoe kikolongwa. ¹¹ Gambu anda echikikiiba chikingobutu kikiba nikibumo chakwe, mmanyia chikibi changapela kibi ni kibumo muno.

¹² Magambu tukweti lihyobale lyenie tuotwi kulongela pangambwele. ¹³ Twe tubi andi Musaje, ojwabeka kitambala kumio jakwe kupaala bandu ba Kuisilaeli bukukubonaje kung'ala kukuika kuimika. ¹⁴ Nambu bandu benia malango gabe ngagapunganikwa mpaka ngoe

pilichomigwa Lilagano lya Lolo kiekelo chenie kibitango upapa. Kiekelo chenie kuboigwa anda mundu akilondite na Kilisto. ¹⁵ Mpaka ngoe kila pagachomigwa Malagilo ga Nnoongo agampa Musa malango gabe gaekaligwe ni kitambala. ¹⁶ Nambu kingobu tu mundu patendabuka kwa Angwana ana Yesu kiekelo chenie kuboigwa. ¹⁷ Pamba “Angwana,” nga Uhuke jwa Chwapi, na apabi Uhuke jwa Angwana nga pijibi agabwa.

¹⁸ Yene twe tuboa tangaekelela kumio jito, tulaya kibumo cha Angwana andi kung'ala kukuboka mulindala nu tugalambuigwa tulandane ni kilandanikio chakwe kukibumo kijingi muno. Lyenie ngi liengo lyu Uhuke jwa Angwana.

4

Lupambo lwa Uhuke muyombo yutope

¹ Yene Nnoongo kwa kiya jakwe atukamwiye liengo lende na yene tubujaje unyuma. ² Bai tuilekite ilebe yoa inaoni ni ilebe yoa itendigwa kukuiya. Tunkoloyaje mundu jwajoa, wala kuliponangana Lilobe lya Nnoongo. Kukulonge kweli kubakatenda bandu boa bamanye mumyojo jabe putubile nnongi ja Nnoongo. ³ Anda Nhwalo Gwambone gongo gututangacha utekikiiya, gukiite kwa bandu abaobanga tu. ⁴ Benia kuaminije magambu Lichetani nnoongo jwa padunia pano abekite lubendu mumalango gabe kupala bukulubonaje lumuli lu Nhwalo Gwambone gu kibumo cha Kilisto, ojwabi andi Nnoongo pabile. ⁵ Magambu twe tukitangacha

tubenije nambu tuntangacha Yesu Kilisto ojwabi Nngwana, tubene twenga takapakachi binu kwa magambu ga Yesu. ⁶ Nnoongo ojwalenga, “Lumuli lumulike kuboka mulubendu,” nga Nnoongo ujwajo ojwatei lumuli lung’ale mumy-
ojo jito, kupala kutupe lumuli lu kumanya lu kibumo cha Nnoongo chikimulika kumio ja Yesu Kilisto.

⁷ Twenga tatubi nu lupambo lu Uhuke tubi andi yombo yutope ibi ni ilebe yuhuke nkati jakwe, kupala ibonekane kutenda makakala genia makolongwa muno gaboka kumwene Nnoongo ngiti gaboka kwituje.

⁸ Mangobu goa tubi kulaga nambu tubi kupondekaje. Tubi na mbwele nambu tubujaje unyuma, ⁹ tubi kupotekigwa nambu Nnoongo atulekaje. Iganukube mabutugwia pae nambu tukomigwaje. ¹⁰ Machoba goa tutyanga na kiu cha Yesu mumibelete jito kupala bwomi gwa Yesu ubonekane mumibelete jito. ¹¹ Machoba goa pututama tubi mukioya chu kuwe kwa magambu gu kummegele Yesu kupala bwomi gwa Yesu ubonekane mumibelete jito ejixe. ¹² Yene ibi na mana tujekatile kuwe kupala mangweto mpatange bwomi gwa machoba goa pangapela.

¹³ Majandiko ga Chwapi galenga, “Ngaamini magambu nganongela.” Natwe uyo tubi na mwojo gwa imani ujo nga magambu tulon-gela. ¹⁴ Tumanyi kutenda Nnoongo ojwanhyoite Angwana ana Yesu, apakutuhyo ya natwenga uyo pamwe na Yesu nu kutubeka nnongi jakwe pamwe na mangweto. ¹⁵ Ilebe yenya yoa ipiti kwa magambu ginu mangweto, kupala

gwambone gwa Nnoongo gwaikali bandu ajingi muno na muno nu kulumba kwabe kujonjake kuleta muno kibumo cha Nnoongo.

Kutama kuimani

¹⁶ Kwa magambu geniaga tubujaje unyuma, iganukube mibebe jito kwa panja jipakulala nambu umyojo jito tubekigwa kube takayono machoba goa. ¹⁷ Kulaga kutulaga kachoku tu, kabe kukingobu tu, nambu kubakutupe kibumo changapemeka na cha machoba goa pangapela kibumo chekibi china kualala. ¹⁸ Magambu twenga tuagabala ilebe eibonekanaje, nambu tuagabala ilebe yangabonekana. Magambu ilebe eibonekana ikingobu tu, nambu ilebe yangabonekana ya machoba goa pangapela.

5

Mmele nhyno

¹ Magambu tumanyi kutenda liteba lende litutama padunia pano yani mmele gwito, anda libomoligwe, Nnoongo matupa kitamo cha machoba goa pangapela kumbengu, kitamo changa tengenecha mundu. ² Ngoe itubinia muno umyojo tukalendela kwa chuna muno chukutupe mibebe minhyono ju kumbengu. ³ Kukupata mibebe jenie tibonekanaje kube tanga mibebe nnongi ja Nnoongo. ⁴ Kingobu tubi tango ni liteba lya padunia pano tutenda kulwala nu kupotekigwa ngiti tupala kuulaje mmele gongo guwe, nambu tubi na chuna chu kupata mmele gwangawe kupala chache china kuwe chela kigalambuigwe nabwomi. ⁵ Nnoongo mwene nga

ojwatupanganakia kugalambuka kwenio, najwenio ngatupe Uhuke jwakwe abe nnendei jwa goa gatubekile. ⁶ Tumanyi kipola kutenda anda tutamite na mmele machoba goa nga kutama kutali na Angwana. ⁷ Gambu tutama kuimani ngiti kukuibonaje. ⁸ Nambu tubi ndii nu tupailé kuuleka mmele gongo nu kujenda tukatame ka Angwana. ⁹ Nambu kilebe chambone muno, tupala kakonjale Angwana, kiti tubi mummele ja padunia pano andaje mummele gu kumbengu. ¹⁰ Magambu tuboa tupaligwa kujema nnongi ja kitebu cha hukumu cha Kilisto, kupala kila mundu apokele chapaligwe kupokela kuitendwa eyateile kingobu apakiba ku mmele padunia, anda ikiba yambone andaje yangambone.

Kuchikachana na Nnoongo kupete Kilisto

¹¹ Twe tumanyi mana ga kajali Angwana, na yene tukachana kakokanga bange bandu. Nnoongo atumanyi pe, nane mbemele kutenda na mangwetumwe uyo umanyingite muno. ¹² Gambu tupaije kukilumbalila kabena kwini, nambu tumpeganga ndela jikikilumbalila kwa magambu gito, kupala majange abikilumba ku ilebe ya panja tu, nambu ku ilebe yumwojoje. ¹³ Na anda tubonekana takatamwe machonjo, genia kwa magambu ga kunhwalali Nnoongo na anda tubi na malango tegatega genia gambu ginu mangweto. ¹⁴ Magambu mapalano ga Kilisto gutulongalea twenga twatumanyi kutenda mundu jumwe tu ojwawile kwa magambu ga bandu boa, mana gakwe boa bikilonda mukiu chakwe. ¹⁵ Jwenio awa kwa magambu

ga bandu boa, kupala abalama bakalama kwa magabu gabe benije. Nambu batama kukun-hwalali Kilisto, ojwawa nu kuyoigwa kwa magambu gabe. ¹⁶ Kutumbu ngoe twenga tumpe-maje mundu kukunnolakea, iganukube kikiba kingobu tampemite Kilisto kukunnolakea ngoe kabeje. ¹⁷ Mundu jwajwoa anda alondine na Kilisto aba mundu nhyono, minhalo ja kalakala jipetite, nnole ngoe jibi mihyono. ¹⁸ Goa nga maengo ga mwene Nnoongo kutuchikachana twenga namwene kupete kiu cha Kilisto, nu kutupe liengo lya kachikachania bange najwenio. ¹⁹ Gongo nga nhwalo gwito, Nnoongo ate kachikachania bandu boa na mwene kupete kiu cha Kilisto, pangajali malemwa gabe bandu benia. Jwenio atupi twe liengo lya kachikachania bandu na mwene.

²⁰ Kuyene twenga tulonge papala kulonge Kilisto, tulonge andi mwene Nnoongo alonge na mangweto kupete twenga. Tutenda kunnyopa papala kunnyopa Kilisto, nchikachane na Nnoongo. ²¹ Kilisto akibaje na mabaja, nambu kwa magambu gito twenga Nnoongo ammekite atole mabaja gito, kupala twenga kukikilonda na jwenio, kupala tuoto kujeketeligwa kube tambone nnongi ja Nnoongo.

6

¹ Anda tubi takamwa maengo pamwe na Nnoongo, tumpembela makajeketeje kukioya kilebe chambone champokile kuboka ku Nnoongo. ² Nnoongo alenga yene Mumajandiko Gachwapi,

“Kingobu chekipaligwa nganampenekia,
 kingobu chu kunkombola nganannyangata.”
 Mpenakie! Ngoe ngi kingobu chikipaligwa, ngoe
 ngi, lichoba liukoli!

³ Tupala mundu tukunhwibije kunhwamini Kilisto, kupala tukabeje nu lukolo mumaengo gito. ⁴ Kupala kila kilebe chitutenda tukilaya kutenda takapakachi ba Nnoongo kukuimbalila kingobu chu kupotekigwa nu kulaga nu mu-malola. ⁵ Tuputigwe nu tutabigwe mukipungo nu kutuchobalela pukongolou, pajingi tukamwi maengo nu kutotakela nu kelukia nu kutama pangalye. ⁶ Tukilaya kutenda takapakachi ba Nnoongo kwa mwojo chwapi, kumanya nu kuimbalila na gwambone. Tunhyobale Uhuke jwa Chwapi na tapala bandu panga undendemundu. ⁷ Tutangiche nhwalo gwa kweli kwa makakala ga Nnoongo. Chilaa chito chikuputanila nu chikukilendela kutenda ilebe yaipala Nnoongo ingonu yoa. ⁸ Tubi kupata kibumo nu kubembuligwa nu kutukanigwa nu kulumbaligwa. Butukita takawangi nakumbe twe takakweli. ⁹ Tubonekana andi tangamanyikana kumbe tubi kumanyikana kubandu boa, andi tubandu butuwile kumbe tubi takammomi. Tuputigwe nambu tubi komigwaje, ¹⁰ anda tuechuigwa, nambu tuala mwojo machoba goa. Tubonekana andi takahocho, nambu tukweti kila kilebe. Andi banga kilebe nambu tukweti ilebe yoa. ¹¹ Makalongo Makakolinto tulongi namangweto pangunhwiya kilebe, tubi kumpalanga kwa my-ojo jito joa. ¹² Tukotwikeje kumpala mangweto nambu mangweto nkotwike kupala twenga.

¹³ Ngoe nnonge namangweto andi ingota yango mutupale andi twe putumpalanga mangweto.

Makabe linu limweje na bandu bangu umanya Kilisto

¹⁴ Makabeganga pamweje na bandu banganhwamini Kilisto. Bo, ilebe yambone ni ibaja kuoto kutama pamwe? Bo, lumuli nu lubendu kuoto kutama pamwe? ¹⁵ Bo, Kilisto kuotola kuchikachana na Beliali yani Lichetani? Bo, ojwanhwamini Kilisto kubabo maganja na jwanganhwamini Kilisto? ¹⁶ Nyumba ja Nnoongo jibi na machikichano gako nu kugongale inyago? Magambu twe nga Nyumba ja Nnoongo ojwabi mmomi! Andi mwene Nnoongo palenga Mumajandiko Gachwapi, “Mammeka itamo yango kwabe nu kutama panakati jabe. Maniba Nnoongo jwabe, nangweto biba bandu bango.” ¹⁷ Kuyene Angwana balenga, “Mmokange panakati jabe, makabe kutali nabo. Makakunyuje kilebe kichapu nane manumpokela.” ¹⁸ Nane niba Nawabinu, namangweto mma makinangota bango, arikege na akinalome, balenga Angwana bina uwecho gwoa.

7

¹ “Makalongo anda ibi butupi malagano ganga goa tupaligwa tukijeleye ni ilebe yoa iotwi kutu-akaya mibele ni ihuke ito tube tubandu chwapi muno nu tutame kukunnyali Nnoongo.”

Paulo aala mwojo

² “Tujopa mutujogole myojo jinu! Tun-nemwiteje mundu jwajwoa, tanampotekaje wala tanankoloyaje mundu jwajwoa jola.” ³ Nonge ilebe yenje ngiti kukunhwukumu munduje. Gambu andi pandumbula kulongela, mangweto mmi mumyojo jito, tuwa pamwe na tulama pamwe. ⁴ Mbi kunhwamini muno panonge namangweto ndenda kunnemela muno mangweto! Mukulaga kwito umboite mwojo muno, na mbi kuala mwojo.

⁵ Putuika kukilambo cha Makedonia, tupo-molije. Kujomana na bandu bange nu umwojo mbwele. ⁶ Nambu Nnoongo ojwabalimbia mwojo bina mbwele, ngatulimbia mwojo na muno apaika Tito. ⁷ Magambu gukuika Tito tuje nambu tujoine pamannimbie mwojo Tito, jwenio atulengile pampala kumona nenga na pammi nu kuechuka kwa agapitile, na pampalanga kunyangata. Kilebe chenie kimbe kuala mwojo muno.

⁸ Magambu ata kwa balua jango jela nhwechukinge nambu mbi kuganwaje. Igankube nganhechuka kukingobu kachoko, panamanya kutenda balua jenie jitekunhwechuyanga nambu ikiba kukingobu tu. ⁹ Ngoe nhala mwojo ngiti magambu gukuechuka kwinuje, nambu kuechuka kwinu kunteilinge nng'alambuye mawacho ginu nu kulapa. Nhwechwike andi papai Nnoongo, kuyene tampotekije. ¹⁰ Kuechuka kuboke mu agapala Nnoongo kujambuki kugalambu mwojo, kugalambuka kwenio kuleta ukoli, wala kuganwa kubije. Nambu kuechuka kwa bandu

bapadunia kuleta kiu. ¹¹ Ngoe nnolange nkati jinu chikiletigwe gambu gu kunhechuka andi papala Nnoongo, kukikola, kuchimwa, mbwele, chuna, kachana, nu kulepelekea! Kukila ndela mikilaite kutenda mmi chwapi kukilebe chenie.

¹² Yene ng'anu kuandika balua jela ngiti jikiba kwa magambu ga ojwalemwiteje, andaje kwa magambu ga ojumunnemwiteje. Naandika kupaala ibonekane kipola nnongi ja Nnoongo pam-milingite nu kachana kutubegelela magambu gito twenga. ¹³ Kuyene twenga ngutuala mwojo muno.

“Ngiti tukaala mwojo tuje, nambu uyo Tito akutualali mwojo kukuala mwojo kwakwe kuboke mangweto pumunhwalili mwojo.”

¹⁴ Nenga nde kunnumbalilanga nnongi jakwe magambu ginu, yene umbije oni. Tunnengilinge kweli machoba goa, na kunnumbalilanga nnongi ja Tito kweli jika. ¹⁵ Yene mapalano gakwe gumwojo kwinu mangweto gajonjake kube nduu muno pakombake kutenda mangweto pumunnyoa, nu kumpoke kuichima muno.

¹⁶ Mbi kuala mwojo muno kutenda nhotwi kunhyobale mangweto kukila kilebe.

8

Kupanga lilumbo kwa mwojo gwambone

¹ Makalongo tupala tunnenge minhalo ja jambone ja Nnoongo jakipile kikuta cha bandu ababunhwamini Kilisto okwo kunkoa gwa Macedonia, ² bandu benia bakate kulondoigwa mukulaga, nambu kuboka penia ngababe mukuala mwojo muno mpaka ngabapanganga kukina

muno, iganukube bakibanga akahocho muno. ³ Nhotwi kuchalakicha kulenga bakibanga nukina muno, kukupala kwabe bene akangweto ngabapanga panga kakwajalila muno kupeta uwecho gwabe. ⁴ Bate kutujopa muno kunhwalo gwa gwambone gongo, kupala babe pamwe na twenga muliengo lende lya kajangata bandu ba Nnoongo buku Yudea. ⁵ Kilebe chenie tukihyobalije ngu! Kutumbu oti ngibikipanga bene akangweto ka Angwana, kuboka penia ngibikipanga kwito twenga tela na mapalano ga Nnoongo. ⁶ Kwa magambu genia ngutunyopa Tito ojwatumbula liengo lyenie ajendeke kunnyangata kulenganakia liengo lyenie li kupanga hupo kwa mwojo lachi. ⁷ Mangwetumwe mmilingite nnongi ku ilebe ijingi imani nu kuoto kulongela nu kuchoma nu ukachana kamu gambone na mapalano ginu kwito. Uyo tampalanga mmegange nnongi kube na mwojo ku liengo lende li kupanga.

⁸ Nampaganga amulije nambu mbala kupema mapalano ginu ga kweli kukulandanakia na mapalano ga bandu bange. ⁹ Magambu mangweto mumanyi gwambone gwa Nngwana jwito Yesu Kilisto. Jwenio aganukube akiba na kila kilebe, ngakibeka kube nhwocho kwa magambu ginu mangweto kupala kubo ke muwocho gwakwe antweleyange ilebe ndu. ¹⁰ Kuboke mukilebe chenje nampeganga mawacho ilebe yamakamula makacho nkamulange na chakacheno. Mangwetomwe ngamme bukutumbula kupanga hupo na ngamme bukutumbula kutenda genia. ¹¹ Yene nnenganakie liengo lyenie, andi pamak-

iba na chuna chukujangata uyo nnenganikiange liengo lyenie. Mpanganga tela nu wecho gwinu. ¹² Gambu mundu anda abi na mwojo gukupala kajangata bandu, Nnoongo kupokela tela na echapanga mundu, kulongaje kupeta penia. ¹³ Nenga genia ngiti kupala mangweto nnagange gambu ga kajangata bange, nambu mmoa mme tela. ¹⁴ Anda mpatangite ilebe nduu mape bange banga kola. Kupala angweto pabapakupata ilebe ndu bampegange mangweto pamme na malola. Kuyene ibatela. ¹⁵ “Andi Majandiko Gachwapi pagalenga,
Ojwakongwi ndu akwetije nyonjakea,
na jwajo ojwakongwi kachoko apungukigweje.”

Tito na akajakwe

¹⁶ Nannumba Nnoongo ojwabekite chuna chukujangata nkati ja mwojo gwa Tito andi pangweti nenga. ¹⁷ Tito ajeketile echitunnengile kukupala kwakwe mwene aika kwinu kitu abi na chuna muno chakajangata bandu, mpaka mwene ngaamu kuika kachinu kukupala kwakwe. ¹⁸ Pamwe na jwenio tunkinga mundu jumwe junu kuechimika jwenio alumbaligwa kukutangacha Nhwalo Gwambone kuikuta yoa ya bandu abunhwamini Kilisto. ¹⁹ Pamwe na genia jwenio achaguligwe ni ikuta ya bandu abunhwamini Kilisto abe nnyito mumyanja muppee gongo, ogutubegelela, kupala kape kibumo Angwana, kulaya kutenda tupaire kujangata.

²⁰ Tupala kulujepa lukolo pulupakupitila mulolei gwito muile yene ipangigwe kwa mwojo. ²¹ Gambu tupala ukamu gambone ngiti nnongi

ja mio ga Angwana tuje, nambu na nnongi ja bandu.

²² Pamwe na akalongo benia, tunkinga jonge mundu jwombe mala pajingi tunnondwiye, ngutummona abi na mwojo gu kajangata bandu kupeta kalakala, mpaka ngoe abi kunhwamini mangweto. ²³ Tito nga nnyito, tukamu maengo pamwe kwa magambu ginu, nambu kunhwalo gwa akalongabito, angweto nga achandundame bikikuta cha bandu abunhwamini Kilisto, benia bampe kibumo Kilisto. ²⁴ Yene malayange kijemo cha mapalano ginu, kupala ikuta yabe ya bandu abunhwamini Kilisto balole kutenda kulokaloka kwito nga kwa kweli.

9

Kajangata ajito akaumini

¹ Kunhwalo gu kupeleka change ku bandu ba Nnoongo buku Yudea ipaligwe munoje kunhwandikilanga. ² Nummanyangite pammilingite na mwojo gu kajangata bandu, ne nganemela kwinu mangweto ku nhwalo gwenio nnongi ja bandu ba Kamakedonia. Nganalenge, “Akalongo bito buku Akaya babilingite telatela kutumbu makacho.” Yene kachana kwinu kwatei bandu ajingi bapange muno. ³ Natumangite akalongo bito benia, kupala kulokaloka kwito kwinu mangweto kukabe malobe jikaje, nukube mmilingite telatela, kwa kajangata kwinu bandu andi panalenga. ⁴ Ikapitije kube bandu ba Kamakedonia pabapakuika pamwe na nenga kunkolila mmekangitije ilebe telatela, penia twe tiba na oni muno, pangalenga oni jampakupata

mmene mangweto magambu tute kunhyobale muno. ⁵ Yene nganola najopange akalongo benia balongalele kuika kwenio, kupala babeke tela hupo itulagana mpakupanga yela. Yenie ibonekana kweli kube ipangigwa kukupala kwinu ngiti kwelekeyaje. ⁶ Nkombakelanga kutenda, mundu ojwapanda mbeju njoko kuuna njoko, mundu ojwapanda mbeju ndu kuuna ndu. ⁷ Kila mundu apanga tela na apaacha umwojo gwakwe, ngiti kukuechukaje andaje kwelekeyaje, magambu Nnoongo ampala jwajo ojwapanga kukuala mwojo. ⁸ Nnoongo aotwile kumpaganga mangweto gampala nu kupeta penia, kupala kila machoba mme na kila kilebe champala, na yene nhwotolange kajangata bange mumaeleng gambone. ⁹ Andi Majandiko Gachwapi pagalenga,

“Jwenio apanga kukina,
bapeganga akahocho.

Gwambone gwakwe kulama machoba goa pangapela.”

¹⁰ Nnoongo jwampe nnemi mbeju na chakulya, uyo mampaganga mangweto mbeju imipala, maibeka imalike, ni ikole nukumpeganga mauno gambu ga kina kwinu. ¹¹ Jwenio mampaganga mangweto kila kilebe ndu, kupala mapegange bandu ku kina na benia bannumbe Nnoongo magambu ga hupo ibapokela kuboka kwito. ¹² Magambu liengo lende likupanga elimmegalela ngiti lyajangata bandu ba Nnoongo kupata ilebe ibipala tuje, nambu libakatenda bandu ajingi bannumbe Nnoongo. ¹³ Kuboke

muchaili ogulaigwa kukupanga kwinu kukina, bandu mabankoya Nnoongo kwa magambu gu kuagabala kwinu Nhwalo Gwambone gwa Kilisto nu kujeketela mukano inu, uyo magambu gukina kwinu kukape ilebe angweto na bandu boa. ¹⁴ Yene mabannyopilanga mangweto kumwojo gwa mapalano magambu ga upeеле gwa Nnoongo ogubi nduu nkati jinu. ¹⁵ Tunnumbe Nnoongo kwa magambu ga hupo yakwe yan-gaoto kulandulika!

10

Paulo aliputani liengo lwakwe

¹ Nena Paulo namwene monekana kulita anda mbi na mangweto, nambu anda mbi kutali na mangweto nakale, ndenda kumpembela kwa kiya na gwambone gwa Kilisto. ² Nannyopanga makameka mbe nakalije kingobu pambakuika, magambu manyi kube nhotwi kube nakale kwa boa bala abapemele kita twe tubi na tama andi bandu ba padunia. ³ Kweli tutama padunia nambu ngondo jito tuputana andi bandu ba paduniae. ⁴ Magambu chilaa chituputilana ngiti chilaa cha duniaje, nambu makakala ga Nnoongo agaalabiya boma yoa ya akangondwa na agaalabia mawacho guwangi, ⁵ nu kubomola kila kilebe chikibekigwe na bandu na chi bikilokelokela nukutauka kummanyia Nnoongo, tugakamula mawacho goa nu kugabeka gannyali Kilisto. ⁶ Anda nnimbangite mukujali, twe tuba tayali kunhwukumula mundu jwajoa jwanga jali.

⁷ Mangwetumwe nnola ilebe kwa panja tu. Bo, abi mundu jwajwoa ojwapemele kube jwenio nga jwa Kilisto? Tela! Nambu, awache na twe uyo tubandu ba Kilisto andi jwenio apabi jwa Kilisto. ⁸ Ne mbi kulolaje oni kulokeloke kinala chabambi Angwana kinala chukunnimbia mwojo mangweto ngiti chukun-hwechuyaje ata yene mbi kupweleje wala pachoko. ⁹ Ngiti mbala nannyogoyeje mangweto kwa balua yango. ¹⁰ Mundu aotwi kulenga, “Balua ya Paulo inukale na inamalobe matopeu nambu anda mwene Paulo abi upopo abonekana mundu jukulita na palonge malobe gakwe anda gambonije.” ¹¹ Mundu ojwalonge genia mbaya akombakele kutenda gaga agutuandika mubalua kingobu tubi kutali nga agutukamula kingobu tubi pamwe na mangweto.

¹² Atayene kabi tujigiteje kukibeka tela na bandu abikilumbalila bene. Bandu abikipema nu kukilandanikia angweto jika, bandu benia nga akatokamau. ¹³ Twenga tulokalokaje kupeta pipaligwa, nambu kulokaloka kwito kuigala mumaengo gatupi Nnoongo, maengo genia uyo tagakamu kwinu. ¹⁴ Twe tulokitelokitije kupeta pipaligwa kingobu putukiba kachinu. Gambu putuika kachinu kuntangachila Nhwalo Gwambone gwa Yesu Kilisto tukiiba nkati ja mipaka. ¹⁵ Kabe twe tubi kulokalokaje gambu ga maengo gabakamulinge bandu bange nambu tuhyobale kutenda imani jinu pijijendeke kola natwe tupata lilanga likamwa maengo muno panakati jinu tela na mipaka

jatupi Nnoongo. ¹⁶ Penia matuotola kutangacha Nhwalo Gwambone kuilambo yenge, kutali na mangweto penia tilokaloka gambu ga maengo gito ngiti maengo gabakamwi bandu bange kilambo yengeje.

¹⁷ Nambu andi Majandiko Gachwapi pagalenga, “Ojwapala kulokaloka alokeloke maengo gabatei Angwana.” ¹⁸ Gambu mundu jwajeketeligwa ngiti jwakilumbali mweneje, nambu jwajo jwalumbaligwa na Angwana.

11

Paulo na achandundame buwangi

¹ Nyobale kabi nhwimbalilinge kachoko, ati ikabi ne natokamau kachoko! Elo, nhwimbalilange kachoko. ² Nammonelanga bwiu andi pabi Nnoongo, magambu mangweto nga andi mwale jwa chwapi banalenga mpakutolana na munalome jumwe jwenio nga Kilisto. ³ Nambu nyoboka kube andi lijoka ku uenje gwakwe guwangi ngilinkoloya Hawa, mawacho ginu gaotwi kuoigwa, nu kutoka kuaminika kwinu kwa kweli ku Kilisto. ⁴ Magambu mundu jwajwoa anda aike kwinu kuntangacha Yesu jwanganlandana na jwajo jutuntangachaga, omongwa magweto kumpokela kwa maboko mabele nu kunnyekete uhuke na nhwalo gwambone gonge gwanga landana na gumapokela kwito!

⁵ Ne mbemelije kube nachokochoko kumbeta angweto abakemigwa, “achandundame ako-longwa.” ⁶ Pangaje ngwetije uwecho gukulongela chwapi. Nambu ngweti umanyi, kilebe chenje

tukibekite kipola kwinu, paali poa ni kingobu choa.

⁷ Nenga ngandangacha Nhwalo Gwambone gwa Nnoongo kwinu na nannongitije kunepa, bo, penia natei libaja nike, kunyenyepa kwango kwinu kupala nantondobeyange mangweto?

⁸ Panakamula maengo panakati jinu, ngambata ilebe inapala kubo ke ku ikuta yenge ya bandu abunhwamini Kilisto. Pamba nhotwi kulonje napokonyola bange angweto ilebe yabe mbate kummegelela mangweto. ⁹ Panakiba na mangweto nanchumbwije mundu panapala kilebe chachoa, akalongo ba kilambo cha Makedonia ngabanete kila kilebe chinapalaga. Nakatama maha muno kupala nukunhyobale kuilebe yoaje na manyendekeya kutenda yene. ¹⁰ Kwa kweli ja Kilisto ejibi nkati jango, abije mundu jwajoa jwaotwi kunhibi kulokaloka kunhwalo gongo kukilambo choa chuku Akaya. ¹¹ Kwa nike nonge yenela? Kwa magambu mbi kumpalangaje mangweto? Ije! Nnoongo amanyi kutenda mbi mpalanga!

¹² Manyendekea kamwa andi pangamu ngoe, kupala nakapeje lilanga likulokaloka kwa baba ababikikema kita achandundame akolongwa, kutenda bakamu maengo andi twenga.

¹³ Magambu angweto achandundame buwangi, akakamwa maengo kukobola ababikitenda achandundame ba kweli ba Kilisto. ¹⁴ Genia kuomongwaje, gambu ata Lichetani lyene likitenda kube mpakachi julumuli kuboka kumbengu! ¹⁵ Genia ngiti gukuomongwaje akapakachi bakwe bikitenda bambone nnongi

ja Nnoongo. Pukujomolela bipata hukumu tela na itendwa yabe.

Paulo apotekigwa gambu gukube ndundame

¹⁶ Mbuji kabe kulongela, mundu akapemeleje ne kube natokomau. Na anda nhwachanga

yene, bai, umonanga ne kube natokomau kupala nane mbe ni kilebe chukulokeloke ata kachoko.

¹⁷ Chanonge ngoe chabandumita Angwanaje, nhwalo gongo gukulokaloka, ndenda kulonge tu andi mundu ntokomau. ¹⁸ Gambu ajingi balokeloke andi pabatenda bandu bapadunia pabatendanga nane uyo mpaka nokelokele.

¹⁹ Mangwetumwe mikitenda nkwti malango nga magambu maimbalila akatokamau!

²⁰ Mangweto munhwimbalila ata mundu ojwammekanga mangweto kube makabanda nu kutola ilebe inu na ojwampondanga na ojwammembula na ojwamputa makopi kumio!

²¹ Nola oni kulenga twenga tukiba kulegaleka.

Ata ikabi yenela nambu anda mundu ajiga kulokeloke kilebe, nane uyo ndenda kujiga, nambu ngoe nonge andi natokamau. ²² Bo,

angweto nga Akaebulania? Nane uyo. Bo, angweto nga Akaisilaeli? Nane uyo. Bo, angweto nga achikibelei ba Ulaimu? Nane uyo.

²³ Angweto nga akapakachi ba Kilisto? Nane uyo, nonge genia andi jwapunganikwe nandundame ba Kilisto kapeta angweto ne ngamwi maengo mala pajingi muno ndamite mukipungo, mbutigwe mala pajingi na mbonigwe kuwe mala pajingi. ²⁴ Nganjapigwa mala punhwano iboko salasini na tisa na Akayahudi. ²⁵ Ngambutigwa

bokola patatu na Akaloma, ngambutigwa maganga pakamwe, ngijimomoke meli mubaali mala patatu na pakamwe ngambe umache lyoele tipi kelu ndaa. ²⁶ Kila kingobu mumyanja jango nakiba mukioya cha chembwe cha ngemba na kioya chi inyama na kioya kuboka kwa Akayahudi ajango nu kuboka ku bandu banga Akayahudi. Kioya pannyini na kioya kupongoti, kioya undela na kioya mubaali na kioya kuboka kwa akalongo buwangi. ²⁷ Ngamwi maengo nu kulaga, pajingi ngelukie panga lugono. Ndamite na njala na nyota, pajingi ngambunga nu kutama namalili kukupelelwa ngobo. ²⁸ Kupeta genia goa, kila machoba mbaligwa kiwachila ikuta ya bandu abunhwamini Kilisto. ²⁹ Anda mundu jwajwoa abi nnegalau nane uyo nannegalau, mundu jwajwoa anda ajambukigwe kulemwa, nenga mina mwojo kulilaka.

³⁰ Anda mbaligwa kulokaloka manokaloka kwa magambu gukulegeleka kwango. ³¹ Nnoongo na Awawa ba Angwana bito ana Yesu, lina lyabe lilumbigwe machoba goa pangapela, benia bamanyi kube nonge uangije. ³² Panakiba ku Damasko, nkolongwa jwa nkoa, jwakiba pae ja nngwana Aleta, ngabeka akalenda kulende kilambo chuku Damasko kupala bambukile. ³³ Nambu akajango ngabanhuluya mikikapo kikolongwa kupete pililanga li lumati, ngambokonyoka mumaboko gakwe.

Malolo ga Paulo nu kuekuligwa

¹ Manokaloka iganukube kualaje! Nambu ngoe manandulila nhwalo gwa malolo nu kuekuligwa kwabamba Angwana. ² Nummanyi mundu jumwe jwanhwamini Kilisto, yaka komi na nccheche tu ipetite ojwayungigwa mpaka kumbengu kunani muno kutenda kwenio akiba mummele andaje mukihuke, Nnoongo amanyi. ³ Muji kabele, manyi kutenda mundu jwenio ngayungigwa mpaka kupepo. Nambu manyije kutenda kwenio akiba mummele andaje mukihuke, Nnoongo amanyi. ⁴ Kwenio ngajoa ilebe yukuomongwa yenie mundu apaligwaje kundulila. ⁵ Nenga manannokelokela mundu andi jwenio nambu nokalokaje namwene, nambu tu kukulegaleka kwango namwene. ⁶ Anda nakapai kulokaloka kabi ndokamije na pachokuje, gambu nakalongila kweli tu. Nambu nokalokaje, mbaije mundu agawachile gange kupeta gaga agabona na kagajoa kuboka kwango. ⁷ Nambu kupala ilebe ikolongwa yanhekuligwe yakammeka kulokalokaje, ngambata kubinia mummele andi mwiba, akiba andi jwatumigwe na Lichetani ngilimboteka, kupala nakalokaloka munajo. ⁸ Nganapembela Angwana patatu kupala kilebe chenie kimoke. ⁹ Nambu ngannengela, “Gwambone gwango kunkwela, gambu uwecho gwango ujonjake kube nduu pannegaleka.” Yene mbi tela kulokeloke magambu ga kulegeleka kwango kupala uwecho gwa Kilisto ube panani jango. ¹⁰ Yene nyeketile kumwojo lachi kulegaleka nu kubembuligwa

nu kulaga nu kupotakigwa kwa magambu gu kummegele Kilisto, gamburgu pambe nukulegaleka nga pambe namakakala.

Paulo bawachila Akakolinto

¹¹ Mbi andi natokomau, nambu mangweto maumekite mbe yene. Mangweto nga mama-paligwe kunumbalila. Iganukube ne kilebije, ata ikabi yene nenga nachokochokoje ku-peta angweto abikikema, “achandundame ako-longwa.” ¹² Ikobo na ikuomongwa eilaya kipola kutenda nenga nandundame kweli, eitendigwa panakati jinu kukuimbalila kwoa. ¹³ Bo, kini chanatei ku ikuta yenge ya bandu abunhwamini Kilisto changatenda kwinu? Andaje gamburgu ne nannyopangiteje kupala unyangatange, unekeke ku lilemwa lyene! ¹⁴ Ngoe mbi tela kupala kuika kwinu mala ja tatu, nanchumbuyangaje. Magambu mbala ilebe inuje, nambu mmene makangweto. Nga pabatendanga achikibelei kabekabek Lupambo akinangota mundu ngiti ingota kabekabek achikibeleiye. ¹⁵ Yene manhalala mwojo kutumi kila kilebe changweti ata ikabi kikipanga namwene kwa magambu gu kunnyangata mangweto. Bo, anda nenga mbi kumpalanga muno, mangweto maumbalanga kachoko?

¹⁶ Mannyeketela kutenda nenga nahyobalije kupata kila kilebe kwinu. Pangaje mundu jonge aotwi kulenga, “Magambu Paulo nkalamui, atekunkoloyanga.” ¹⁷ Bo, nakampoka ilebe inu kupete bandu banatuma kwinu? ¹⁸ Nenga nganankema Tito nganampembela aike kwinu, na nnongo gwito jonge. Bo, Tito akampoka

ilebe inu? Bo, mmanyije kutenda twenga tulongaleigwa nu uhuke ujwajo na majendo gito gamwe?

¹⁹ Pangaje mpemele twe tutenda kukiken-gelekeea tubene nnongi jinu! Nambu tulonge ilebe yene nnongi ja Nnoongo, kiti tukilon-dite na Kilisto. Makalongo ilebe yene yowa, magambu kupala kunnimbia mwojo mang-weto. ²⁰ Nyogopa, kutenda pangaje pambakuika kwinu mbankole na ali jangajipala, nane ni-paligwa kube na ali mangajipala mangweto, nyoboka pangaje kupakube bulwa na bwiu na lilaka nu kutaukana nu kung'ing'iyana na matukano nu kulokaloka ni kijonga panakati jinu. ²¹ Nyogopa pangaje pambakuika mwanja gonge Nnoongo jwango apakungoya oni nnongi jinu, nane mbakokaleka gambu gwa bandu ajingi abateilinge mabaja nambu balapangitije uchapu gwabe na tama yabe mbaja na ngongola yabateilinge.

13

Paulo babola bandu abunhwamini Kilisto

¹ Gongo mwanja gwango gupatatu gwambakuika kuntyangila kachinu, andi pagalenga Majandiko Gachwapi, “Kila nhwalo upakuamuligwa na machaili abena andaje nduu.” ² Nganakelebuya abatei malemwa na abajendekea kutenda malemwa na bange boa, pambakuika mbeje na kiya. ³ Penia mangweto mannolanga mmene kutenda Kilisto nga ojwalonge na mangweto kupete nenga.

Yene Kilisto pammaegele mangweto alegalikije, nambu malaya makakala gakwe panakati jinu. ⁴ Iganukube akiba jwanga makakala pabambilwa panchalaba, nambu ngoe alama kuwecho gwa Nnoongo. Natwe uyo tubi tanga makakala kukulondana nakwe nambu tiba na bwomi pamwe na jwenio kuwecho gwa Nnoongo kupala tuoto kamwa maengo kati jinu.

⁵ Mikilolange mmene makangweto mmanyanga kweli mmilingite ndii muimani. Mikiingakia mmene makangweto. Bo, mmanyije kutenda Yesu Kilisto abi nkati jinu? Anda abije nkati jinu, mangwetumwe nchipulinge. ⁶ Nambu nhybale kutenda mangweto mmanyi kutenda twenga tuchipwije. ⁷ Tunnyopa Nnoongo makatendaje ubaja gwagwoa, ngiti tubonekane tabandu tatuotwileje, nambu mpatange kamwa gambone, ata ikabi twe tubonekana tuchipwile. ⁸ Magambu twe kuotoje kijikana kweli nambu tujendeke kijitangacha kweli. ⁹ Tuala mwojo kube twenga tubi kulegaleka, nambu mangweto nkwti makakala, yene tunnyopa makapunguka ni kilebeje. ¹⁰ Kuyene andika balua jenje kiti mbi kutali, kupala pambakuika kachinu nakabe nakalije kwinu kubo ke mukinala chibambi Angwana, elo, kinala chu kunchanga ngiti chukubomolaje.

Ajomole kapata abali

¹¹ Ngoe makalongo nantabukanga! Makapungukigweje ni kilebe na nkamule malobe gango na mmebage ni kijemo chimwe ntamanga kwa tengela. Jwombe Nnoongo jwa

mapalano na tengela maba pamwe na mangweto. ¹² Mpatana abali kukulaya kiingi chwapi chukupalana. ¹³ Gwambone gwa Angwana bito ana Yesu Kilisto na mapalano ga Nnoongo nu kube pamwe nu Uhuke jwa Chwapi ube kwinu mmoa. ¹⁴ Gwambone gwa Angwana ana Yesu Kilisto na mapalano ga Nnoongo kukulondana nu Uhuke jwa Chwapi ube na mangweto mmoa.

**Ngindo New Testament 2015
The New Testament in the Ngindo language of
Tanzania, 2015**

copyright © 2015 The Word for the World

Language: Ngindo

Translation by: The Word for the World

Contributor: The Word For The World

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

d5116cc2-3c1c-51ad-b1b2-7dde35a6f8cb